

**รายงานตัวชี้วัด : ตัวชี้วัดที่ 3.43 จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนเป็นเมือง
สุขภาพดี (แห่ง) (ระดับที่ 1-3) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568**

1. Assessment (1 คะแนน)

1.1 ผลการวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด (0.5 คะแนน)

กรมอนามัย ได้เริ่มมีแนวคิดการพัฒนาเมืองสุขภาพดี เมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว ในชื่อ “เมืองน่าอยู่” โดยมีโครงการนำร่องในพื้นที่ ผลักดันให้เกิดผลในวงกว้างและมีการขับเคลื่อนอย่างจริงจัง ด้วยการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 ซึ่งมีการกำหนดเป้าหมายยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง และกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ตามศักยภาพความพร้อม มีกลไก “คณะอนุกรรมการประสานการพัฒนาเมืองน่าอยู่อย่างยั่งยืน” ภายใต้คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นกลไกประสานสนับสนุนการดำเนินงาน กระทรวงสาธารณสุขโดยกรมอนามัยดำเนินงานเมืองน่าอยู่ที่เน้นด้านสุขภาพ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เมืองไทยแข็งแรง โดยบูรณาการร่วมกับกระทรวงต่าง ๆ สร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ตามศักยภาพความพร้อมผ่านหลายโครงการ เช่น ชุมชนเข้มแข็ง อปท.น่าอยู่ คุณภาพระบบบริการอนามัยสิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชนรอบรู้สุขภาพ เป็นต้น ปี 2565 ได้เริ่มพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดีเป็นเกณฑ์ที่ประกอบไปด้วยตัวชี้วัดในมิติสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ รวมเกณฑ์มาตรฐานหลายประเด็นงานไว้ในแพ็คเกจเดียว และนำร่องที่เทศบาลเมืองแสนสุข ได้นำไปประเมินตนเองและใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนและยกระดับเมือง (กรมอนามัย, 2565)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 กรมอนามัยได้ขยายผลจากต้นแบบเทศบาลเมืองแสนสุขไปสู่เทศบาลทั่วประเทศ เริ่มดำเนินการและกำหนดตัวชี้วัดการขับเคลื่อนพื้นที่เมืองและพื้นที่พิเศษให้เป็นเมืองสุขภาพดี (Healthy city) โดยบูรณาการเกณฑ์มาตรฐาน 3 องค์ประกอบ 23 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments)	จำนวน 9 ตัวชี้วัด
2.สถานที่เอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings)	จำนวน 7 ตัวชี้วัด
3.ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี (Healthy People)	จำนวน 7 ตัวชี้วัด

มีเกณฑ์การวัด 3 ระดับ คือ ระดับพื้นฐาน ระดับดี และระดับดีมาก

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กรมอนามัยได้ปรับเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี (Healthy city) ให้เหมาะสมมากขึ้น โดยบูรณาการเกณฑ์มาตรฐาน 3 องค์ประกอบ 18 ประเด็น 22 ตัวชี้วัด ได้แก่

1.สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments)	จำนวน 7 ประเด็น 9 ตัวชี้วัด
2.สถานที่เอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings)	จำนวน 7 ประเด็น 7 ตัวชี้วัด
3.ประชาชนรอบรู้และสุขภาพดี (Healthy People)	จำนวน 4 ประเด็น 6 ตัวชี้วัด

มีเกณฑ์การวัดระดับเมืองสุขภาพดี 3 ระดับ คือ

ระดับทองแดง ผ่านตัวชี้วัดระดับพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 (16 ข้อ จาก 19 ข้อ)

ระดับเงิน ผ่านตัวชี้วัดระดับดี ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 (16 ข้อ จาก 19 ข้อ)

ระดับทอง ผ่านตัวชี้วัดระดับดีมาก ไม่น้อยกว่า ร้อยละ 80 (18 ข้อ จาก 22 ข้อ)

โดยตัวชี้วัดด้านการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอยู่ในองค์ประกอบที่ 1 สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments) ส่วนตัวชี้วัดด้านสุขภาพโภชนาการ (ตลาดประเภทที่ 1 และสถานที่จำหน่ายอาหาร) อยู่ในองค์ประกอบที่ 2 สถานที่เอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings)

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานเมืองสุขภาพดีที่ผ่านมาและมีข้อเสนอให้มีการปรับเกณฑ์ประเมินตัวชี้วัดด้านสุขภาพโภชนาการและจัดการคุณภาพน้ำบริโภค ทั้ง 3 ตัวชี้วัดและนำมาใช้ในการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 และเมื่อสิ้นสุดดำเนินการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี

ปี 2567 ได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้ดีขึ้นจึงนำมาสู่การปรับเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมินปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานที่เปลี่ยนไปรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินเมืองสุขภาพดี ปี 2566 - 2567
ตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

ตัวชี้วัด/เกณฑ์	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568
น้ำบริโภค	มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง	มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง	มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง
ระดับพื้นฐาน	มีกระบวนการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคทุกขั้นตอนได้แก่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานคุณภาพน้ำบริโภค จัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภค มีการพัฒนาศักยภาพและติดตามการดำเนินงานตามแผน	มีการจัดการคุณภาพน้ำประปาสอดคล้องกับเกณฑ์ LPA ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ดังนี้ 1. มีผลการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปาทางห้องปฏิบัติการ หรือตรวจด้วยเครื่องมือวิทยาศาสตร์ภาคสนาม หรือชุดทดสอบคุณภาพน้ำภาคสนามอย่างง่าย (อ. 31 หรือ อ.11) โดยตรวจทุกระบบประปาที่ให้บริการในพื้นที่ 2. มีการแจ้งผลการตรวจคุณภาพน้ำประปาแก่ผู้รับผิดชอบดูแลระบบประปา และสื่อสารความเสี่ยงด้านคุณภาพน้ำแก่ประชาชน 3. มีผลการดำเนินงานสืบเนื่องจากการตรวจสอบคุณภาพน้ำประปา ข้อ 1 เช่น การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การปรับปรุงระบบผลิต การเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาระบบประปาที่มีได้ ประปาหมู่บ้านสะอาด หรือ EHA 2000 เป็นต้น	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
ระดับดี	1) มีการดำเนินงานในระดับพื้นฐาน 2) ดำเนินการพัฒนา ระบบประปาในพื้นที่ อย่างน้อย 1 ระบบ ให้เป็นประปาที่มีได้	1. ผ่านระดับพื้นฐาน 2. ผ่านการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 ระดับพื้นฐาน หรือผ่านการรับรองประปาที่มีได้ หรือผ่านการรับรองประปาหมู่บ้านสะอาด (3C) อย่างน้อย 1 แห่ง	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>
ระดับดีมาก	1) มีการดำเนินงานในระดับดี 2) ดำเนินการพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภคอื่น	1. ผ่านระดับดี 2. ผ่านการรับรองอย่างน้อย 1 ข้อ ดังนี้ 2.1 ผ่านการประเมิน EHA 2001 หรือ EHA 2002 ระดับเกียรติบัตร 2.2 ผ่านการประเมิน EHA2003 ระดับพื้นฐานขึ้นไป	<u>ไม่มีการแก้ไข</u>

	นอกเหนือจากระบบ ประปา อย่างน้อย 1 ประเภท (เช่น ตู้น้ำดื่ม หยอดเหรียญ)ให้ผ่าน เกณฑ์มาตรฐานตาม เกณฑ์คุณภาพน้ำประปา ดื่มได้ฯ พ.ศ. 2563 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50	2.3 ผ่านการรับรอง 3C เพิ่มอีก 1 แห่ง	
ตลาดประเภท ที่ 1	ตลาดประเภทที่ 1 ผ่าน เกณฑ์มาตรฐาน ตลาดสดนำซื้อ วิธีใหม่ (Healthy Market)	ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตาม กฎหมาย	ตลาดประเภทที่ 1 ผ่าน เกณฑ์มาตรฐานด้าน สุขาภิบาลอาหาร (SAN/SAN Plus)
ระดับพื้นฐาน	ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน ตลาดสดนำซื้อ วิธีใหม่ ระดับพื้นฐาน ร้อยละ 100 ของตลาดทั้งหมด ในพื้นที่	ตลาดประเภทที่ 1 ได้รับใบอนุญาตตาม กฎหมาย ร้อยละ 100 ของตลาดทั้งหมด ในพื้นที่	1.ตลาดประเภทที่ 1 ผ่าน มาตรฐาน SAN ร้อยละ 60 2.ดำเนินการผ่านระบบ Food Handler
ระดับดี	1) มีการดำเนินงาน ระดับพื้นฐาน 2) ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตลาดสดนำซื้อวิธีใหม่ ระดับดี ร้อยละ 50 ของ ตลาดทั้งหมดในพื้นที่	1) ดำเนินการผ่านระดับพื้นฐาน 2) ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตลาดสดนำซื้อ วิธี ใหม่ ในระดับพื้นฐาน หรือ ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน SAN “ตลาดประเภทที่ 1” ร้อยละ 100 ของตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมด ในพื้นที่	1.ผ่านการดำเนินงาน ระดับพื้นฐาน 2. องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นผ่านการประเมิน EHA 1002 ระดับพื้นฐาน
ระดับดีมาก	1) มีการดำเนินงาน ระดับดี 2) ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตลาดสดนำซื้อ วิธีใหม่ ระดับดีมาก (5 ดาว) ร้อยละ 50 ของตลาด ทั้งหมดในพื้นที่	1) ดำเนินการผ่านระดับดี 2) ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานตลาดสดนำซื้อ วิธี ใหม่ ในระดับดีมาก หรือ ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน SAN Plus “ตลาดประเภทที่ 1” ร้อยละ 50 ของตลาดประเภทที่ 1 ทั้งหมด ในพื้นที่หรือผ่านระดับดี และผ่านการ ประเมิน EHA 1002 ระดับเกียรติบัตร รับรอง	ผ่านการดำเนินงานระดับดี และมีการดำเนินการอย่าง ใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1.องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นผ่านการประเมิน EHA 1002 ระดับเกียรติ บัตร 2.ตลาดประเภทที่ 1 ผ่าน มาตรฐาน SAN Plus อย่างน้อย 1 แห่ง และ ดำเนินการผ่านระบบ Foodhandler
สถานที่ จำหน่าย อาหาร	สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน อาหารสะอาด รสชาติ	สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN	สถานที่จำหน่ายอาหาร ผ่านเกณฑ์ มาตรฐาน สุขาภิบาลอาหาร (SAN/SAN Plus)

	อร่อย (Clean Food Good Taste)		
ระดับพื้นฐาน	ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาดรสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 30 ของงานอาหารทั้งหมดในพื้นที่	สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร Clean Food Good Taste หรือ SAN ร้อยละ 40 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่	1.สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน SAN ร้อยละ 60 2.ดำเนินการผ่านระบบ Food Handler
ระดับดี	ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาดรสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 40 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่	สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร Clean Food Good Taste หรือ SAN ร้อยละ 50 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่	1.สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน SAN ร้อยละ 70 2.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมิน EHA 1001 ระดับพื้นฐาน
ระดับดีมาก	ผ่านเกณฑ์มาตรฐานอาหารสะอาดรสชาติอร่อย (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 50 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่	สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร Clean Food Good Taste หรือ SAN ร้อยละ 60 ของร้านอาหารทั้งหมดในพื้นที่ หรือผ่านการประเมิน EHA 1001 ระดับเกียรติบัตรรับรอง	ผ่านการดำเนินงานระดับดี และมีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมิน EHA 1001 ระดับเกียรติบัตร 2.สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านมาตรฐาน SAN Plus อย่างน้อย 1 แห่ง และดำเนินการผ่านระบบ Foodhandler

เป้าหมายการขับเคลื่อนการพัฒนาเมืองสุขภาพดีเน้นในพื้นที่เขตเมือง(เทศบาลนคร เทศบาลเมือง) และพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (พื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (SEZ) และพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก(EEC)) : เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีแนวโน้มการขยายความเป็นเมือง (Urbanization) จึงมุ่งดำเนินการในพื้นที่เหล่านี้ก่อนเป็นลำดับแรก

ผลการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมและประเมินตนเอง จำนวน 144 แห่ง ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี จำนวน 108 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 75.0 แบ่งเป็นระดับพื้นฐาน 54 แห่ง ระดับดี 40 แห่ง และระดับดีมาก จำนวน 14 แห่ง ซึ่งเกินเป้าหมายที่กำหนดไว้

ผลการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมและประเมินตนเอง จำนวน 305 แห่ง ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี จำนวน 274 แห่ง โดยแบ่งเป็นระดับพื้นฐาน (ทองแดง) 138 แห่ง ระดับดี (เงิน) 69 แห่ง และระดับดีมาก (ทอง) จำนวน 67 แห่ง เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้ เนื่องจากเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้อยู่ในเป้าหมาย (เทศบาลตำบล และองค์กรบริหารส่วนตำบล) สมัครเข้าร่วมโครงการได้

เมื่อวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประเมินเมืองสุขภาพดี ประจำปีงบประมาณ 2567 รายตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค ทั้ง 3 ตัวชี้วัด พบว่า ในระดับพื้นฐาน ตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการเกณฑ์ประเมินมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 6 “มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง” ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 254 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 83.28 (ปี 2566 ร้อยละ 72.92) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมทั้งหมด (N=305 แห่ง) และตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการเกณฑ์การประเมินน้อยที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 11 “ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย” ผ่านเกณฑ์การประเมินจำนวน 161 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.79 (ปี 2566 ร้อยละ 42.36) ส่วนในระดับดีและระดับดีมาก ตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการเกณฑ์ประเมินมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 12 “สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN” ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับดีร้อยละ 51.48 ระดับดีมากร้อยละ 45.25 รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปี 2567
ตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

ตัวชี้วัดที่	ระดับพื้นฐานขึ้น ไป		ระดับดีขึ้นไป		ระดับดีมากขึ้น ไป	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง	254	<u>83.28</u>	113	37.05	60	19.67
11. ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย	161	<u>52.79</u>	110	36.07	79	25.90
12. สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN	215	70.49	157	51.48	138	45.25

- **แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ**

วิเคราะห์ผลการดำเนินงานประเมินเมืองสุขภาพดี รายตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค ทั้ง 3 ตัวชี้วัด เปรียบเทียบปีงบประมาณ 2566 กับปีงบประมาณ 2567 พบว่าตัวชี้วัดที่ 6 “มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง” ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินเพิ่มขึ้นทุกระดับ (ระดับพื้นฐาน ดี ดีมาก) ตัวชี้วัดที่ 11 “ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย” ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการประเมินเพิ่มขึ้นทุกระดับ และตัวชี้วัดที่ 12 “สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN” ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ผ่านการประเมินเพิ่มขึ้นทุกระดับเช่นกัน รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปี 2566 - 2567
ตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค

ตัวชี้วัดที่	ร้อยละ อปท.ที่ผ่านการประเมิน		
	ระดับพื้นฐานขึ้นไป	ระดับดีขึ้นไป	ระดับดีมาก
6.มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง			
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	72.92	41.67	10.42
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	83.28	37.05	19.67
11.ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย			
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	42.36	18.75	6.94
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	52.79	36.07	25.90
12.สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN			
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566	60.42	43.05	33.33
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567	70.49	51.48	45.25

หมายเหตุ : 1.จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ปี 2566 จำนวน 144 แห่ง (N)
2.จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สมัครเข้าร่วมโครงการ ปี 2567 จำนวน 305 แห่ง (N)
3.รวบรวมข้อมูลจาก เว็บไซต์ [กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 \(moph.go.th\)](http://กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 (moph.go.th))
และ [เมืองสุขภาพดี \(moph.go.th\)](http://เมืองสุขภาพดี (moph.go.th))

ตัวชี้วัด “จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี (แห่ง)” เดิมใช้ชื่อว่า ตัวชี้วัดร้อยละของพื้นที่เขตเมือง (เทศบาลนคร/เทศบาลเมือง/เทศบาลตำบล) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ ขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี เป็นตัวชี้วัดบูรณาการระหว่างงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและงานด้านส่งเสริมสุขภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาเมืองแบบองค์รวมที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน พัฒนาเมืองสุขภาพดีในพื้นที่เมืองและพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ คือ เมืองที่มีการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ สังคม อนามัยสิ่งแวดล้อม สร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้ช่วยเหลือเกื้อกูลกันเพื่อให้มีศักยภาพสูงสุดในการดำรงชีวิต โดยมีหน่วยงานของกรมอนามัยที่ร่วมรับผิดชอบทั้งสายอนามัยสิ่งแวดล้อมและสายส่งเสริมสุขภาพ เช่น กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ สำนักส่งเสริมสุขภาพ สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ ซึ่งเป็นการดำเนินงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกันในภาพรวมของผลการดำเนินงานตัวชี้วัด และไม่มีหน่วยงานใดดำเนินงานซ้ำซ้อนกัน จึงไม่สามารถเปรียบเทียบการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานดังกล่าวได้

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปี 2567 ที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับพื้นฐานขึ้นไปของตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและจัดการคุณภาพน้ำบริโภคกับตัวชี้วัดอื่นในองค์ประกอบเดียวกัน พบว่า

องค์ประกอบที่ 1 : สิ่งแวดล้อมเอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Environments)

มีตัวชี้วัดทั้งหมด 9 ตัวชี้วัด โดยตัวชี้วัดที่ 6 “มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง” มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านน้อยที่สุดในองค์ประกอบนี้ (ร้อยละ 83.28) ตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 1 “มีนโยบายหรือแผนพัฒนาท้องถิ่นด้านสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน” (ร้อยละ 96.07) รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 2 “จัดให้มีพื้นที่สาธารณะเพื่อสุขภาพ” (ร้อยละ 95.08)

องค์ประกอบที่ 2 : สถานที่ที่เอื้อต่อสุขภาพ (Healthy Settings)

มีตัวชี้วัดทั้งหมด 7 ตัวชี้วัด ตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านมากที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 10 “ที่พักอาศัย/บ้านเรือน/ชุมชนสะอาด สุขอนามัยดี” (ร้อยละ 94.75) รองลงมาคือ ตัวชี้วัดที่ 15 “ระดับความสำเร็จของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ” (ร้อยละ 88.20) ตัวชี้วัดที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านน้อยที่สุด คือ ตัวชี้วัดที่ 16 “สถานศึกษาพัฒนาเป็นโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพพระดับมาตรฐานสากล” (ร้อยละ 24.59) ส่วนตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหาร (ตลาดประเภทที่ 1 และสถานที่จำหน่ายอาหาร) ผ่านการประเมินอยู่ในลำดับที่ 5 และ 6 ในองค์ประกอบนี้

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐานระดับพื้นฐานขึ้นไปของตัวชี้วัดด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐาน 4 ประเด็น ได้แก่ น้ำ อาหาร สิ่งปฏิกูล มูลฝอย พบว่า ตัวชี้วัดประเด็นการจัดการมูลฝอยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐานมากที่สุด ร้อยละ 77.78 รองลงมาคือตัวชี้วัดประเด็นการจัดการสิ่งปฏิกูล “มีการจัดการสิ่งปฏิกูล” ร้อยละ 86.56 และประเด็นการจัดการคุณภาพน้ำบริโภค ร้อยละ 83.28 ตัวชี้วัดประเด็นอาหารมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเกณฑ์มาตรฐานน้อยที่สุด “สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN” ร้อยละ 70.49 และตลาดประเภทที่ 1 ร้อยละ 52.79 แสดงให้เห็นว่า Gap ของการดำเนินงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่จะต้องเร่งพัฒนาให้มากขึ้นคืองานด้านสุขาภิบาลอาหาร รายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินเปรียบเทียบตัวชี้วัดด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมขั้นพื้นฐาน ปี 2567

ตัวชี้วัด	ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานขึ้นไป	
	จำนวน (N=305)	ร้อยละ
4.มีการจัดการมูลฝอยครบทุกประเภท	280	91.80
5.มีการจัดการสิ่งปฏิกูล	264	86.56
6.มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง	254	83.28
11.ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย	161	52.79
12.สถานที่จำหน่ายอาหารผ่านเกณฑ์มาตรฐานสุขาภิบาลอาหาร (Clean Food Good Taste) หรือ SAN	215	70.49
13.สวมหน้ากากอนามัยได้มาตรฐานสวมหน้ากากอนามัยไทย (HAS)	232	76.07

- **แสดงผลผลิตผลลัพธ์ ระดับ T (Trends) แนวโน้ม**

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการ จำนวน 144 แห่ง ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 มีองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นเป็น จำนวน 305 แห่ง คาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จะมีองค์ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการเมืองสุขภาพดี ไม่น้อยกว่าปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 เนื่องจากผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรู้จักโครงการเมืองสุขภาพดี เพิ่มมากขึ้นจากการประชาสัมพันธ์ของกรมอนามัยและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและการจัดพิธีมอบ โล่เชิดชูเกียรติแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยกระดับสู่เมืองสุขภาพดีเป็นประจำทุกปี ทำให้ผู้บริหาร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่เข้าร่วมโครงการหรือเข้าร่วมแล้วแต่ยังไม่ผ่านการประเมินให้ความสนใจ เร่งพัฒนาเพื่อยกระดับท้องถิ่นที่รับผิดชอบสู่การเป็นเมืองสุขภาพดีมากขึ้น นอกจากนี้กรมอนามัยยังมีการ พัฒนาเกณฑ์การประเมินตามข้อเสนอแนะของกลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกปี โดยในปี งบประมาณ 2568 เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดที่ 11 “ตลาดประเภทที่ 1” และตัวชี้วัดที่ 12 “สถานที่จำหน่าย อาหาร” จะมีการปรับให้สอดคล้องกับมาตรฐานด้านสุขาภิบาลอาหารใหม่ (SAN/SAN Plus) ที่ได้ประกาศใช้ ทั่วประเทศ

ส่วนตัวชี้วัดที่ 6 “มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง” ปี 25667 กรมอนามัยได้กำหนด เป้าหมายโครงการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคบางส่วนให้สอดคล้องกับเมืองสุขภาพดีเพื่อสนับสนุนการเก็บ ตัวอย่างน้ำประปาหมู่บ้านในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมโครงการเมืองสุขภาพดีส่งตรวจ วิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 23 อปท. จำนวน 58 ตัวอย่าง และในปี 2568 กรมอนามัยเพิ่มเป้าหมาย เก็บตัวอย่างน้ำประปาหมู่บ้านส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการ เป็นจำนวน 5,000 ตัวอย่าง ซึ่งจะสามารถ สนับสนุนการขับเคลื่อนตัวชี้วัดนี้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มากขึ้น

จากการปรับเกณฑ์การประเมินตัวชี้วัดด้านสุขาภิบาลอาหารและการสนับสนุนการเก็บตัวอย่าง น้ำประปาหมู่บ้านส่งตรวจวิเคราะห์ทางห้องปฏิบัติการในปีงบประมาณ 2568 จึงมีแนวโน้มที่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นจะเข้าร่วมโครงการและผ่านการประเมินรับรองมากกว่าปี 2567 ประกอบกับเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นมีประสบการณ์ทำงานและรู้จักเมืองสุขภาพดีมากขึ้น มีต้นแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการรับรองเมืองสุขภาพดีให้แลกเปลี่ยนเรียนรู้มากขึ้น จึงคาดการณ์ แนวโน้มว่าจะการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดีในปีงบประมาณ 2568 จะบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

- **แสดงผลผลิตผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการในปัจจุบัน**

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 กรมอนามัยได้กำหนดนโยบายขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านเกณฑ์เมืองสุขภาพดี ผ่านตัวชี้วัด “จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี (แห่ง)” โดยกำหนดเป้าหมายขับเคลื่อนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพัฒนาผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐานขึ้นไป **จำนวน 192 แห่ง** ปัจจุบันการดำเนินงานพัฒนาเมืองสุขภาพดี อยู่ระหว่างการเตรียมการขับเคลื่อน มีการ ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์ประเมินด้านสุขาภิบาลอาหาร มีการปรับเปลี่ยนคณะกรรมการขับเคลื่อนให้สอดคล้อง กับบุคลากรที่เปลี่ยนแปลง และการประชุมชี้แจงผู้รับผิดชอบและผู้ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเปิดรับสมัครให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าร่วมโครงการ ดังนั้น ผลผลิตผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ของผลการดำเนินการ ในปัจจุบันจึงยังใช้ผลผลิตผลลัพธ์จากการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 คือ มีองค์ปกครองส่วน ท้องถิ่นสมัครเข้าร่วมและดำเนินการประเมินตนเอง จำนวน 305 แห่ง ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี จำนวน 274 แห่ง (ระดับทองแดง 138 แห่ง เงิน 69 แห่ง และทอง 67 แห่ง) และมีผลการดำเนินงานในระดั บกิจกรรมในขั้นเตรียมการขับเคลื่อนงาน

- **ความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์**

- 1) แนวคิดเมืองสุขภาพดี (Healthy City) ขององค์การอนามัยโลก
- 2) รูปแบบการขับเคลื่อนและเกณฑ์มาตรฐานเมืองท่องเที่ยวที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี (กรณีเทศบาลเมืองแสนสุข)
- 3) คู่มือการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี
- 4) ผลการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 และปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 จาก เว็บไซต์ [กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 \(moph.go.th\)](http://กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 (moph.go.th)) และ [เมืองสุขภาพดี \(moph.go.th\)](http://เมืองสุขภาพดี (moph.go.th))
- 5) นโยบายกรมอนามัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

1.2 ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด (0.5 คะแนน)

- **กลุ่มผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย**

- 1) หน่วยงานพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานและองค์ความรู้วิชาการ ได้แก่ หน่วยงานในกรมอนามัย คือ กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ สำนักส่งเสริมสุขภาพ สำนักทันตสาธารณสุข สำนักโภชนาการ สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กองแผนงาน กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ และหน่วยงานวิชาการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) หน่วยงานที่ช่วยขับเคลื่อนในพื้นที่ ได้แก่ ศูนย์อนามัยที่ 1-12 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดและหน่วยงานสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นจังหวัด และหน่วยงานสนับสนุน เช่น การประสานส่วนภูมิภาค สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16
- 3) หน่วยงานปฏิบัติ ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศที่สนใจสมัครเข้าร่วมโครงการ
- 4) ประชาชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- **ความต้องการ/ความคาดหวัง**

1) **ความคาดหวังของหน่วยงานปฏิบัติ** : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความต้องการหรือความคาดหวัง ดังนี้

- ให้มีการมอบเกียรติบัตรหรือมีการยกย่องชมเชยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการได้ตามเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดีทุกปี เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการขับเคลื่อนงาน

- ให้หน่วยงานส่วนกลางสนับสนุนงบประมาณให้ อปท. เพื่อใช้ในการปรับปรุง และบริหารจัดการระบบประปาหมู่บ้าน

2) **ความคาดหวังของหน่วยงานที่ช่วยขับเคลื่อนในพื้นที่** : จากการประชุมสรุปทบทวนการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปี 2567 เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2567 ณ โรงแรมทีเค แกรนด์ คอนเวนชั่น กรุงเทพฯ ผู้ประชุมจากศูนย์อนามัยและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดได้สรุปทบทวนการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปี 2567 โดย

- เห็นชอบต่อ (ร่าง) กลไกการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี ปี 2568 และคาดหวังว่ากลไกดังกล่าวจะทำให้การประเมินรับรองเมืองสุขภาพดีมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- คาดหวังให้มีการปรับ Timeline การดำเนินงานให้เร็วขึ้นให้สอดคล้องกับ Timeline การประเมิน

LPA ควรมีระยะเวลาในการชี้แจงทำความเข้าใจเกณฑ์ วิเคราะห์ GAP และเยี่ยมเสริมพลัง เพื่อเตรียมความพร้อมในการส่งเอกสารหลักฐานการสำหรับการประเมินรับรอง และประเมินรับรองเสร็จสิ้นภายในเดือนมิถุนายน

- เกณฑ์การประเมินเมืองสุขภาพดี ตัวชี้วัดที่ 11 ตลาดประเภทที่ 1 ปฏิบัติถูกต้องตามกฎหมาย
ควรพิจารณาให้ครอบคลุมทั้งตลาดประเภทที่ 1 และตลาดประเภทที่ 2

- **ความผูกพัน**

การสร้าง ความผูกพันกับผู้มีส่วนได้เสีย มีการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) **ความผูกพันกับหน่วยงานปฏิบัติ :**

- มีเวทีการมอบเกียรติบัตรเพื่อเชิดชูเกียรติ อปท. ที่ขับเคลื่อนสู่เมืองสุขภาพดี
- ทำเนียบ อปท. ขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี / การติดตามประสานงานเพื่อเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ อปท. อื่นๆ
- เยี่ยมเสริมพลัง อปท. ในการดำเนินงานสุขาภิบาลอาหารและจัดการคุณภาพน้ำบริโภค พร้อมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานตัวชี้วัดเมืองสุขภาพดี

- 2) **ความผูกพันกับหน่วยงานที่ช่วยขับเคลื่อนในพื้นที่ :**

- กลุ่มไลน์ทีมขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดีของศูนย์อนามัย , กลุ่มไลน์พัฒนาคุณภาพน้ำบริโภค , กลุ่มไลน์สุขาภิบาลอาหาร
- การพัฒนาศักยภาพและประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

- **ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจ**

- ประเด็นที่มีความไม่พึงพอใจ : เป็นลักษณะของการลงไปประเมิน อปท. ต้องเป็นผู้ปฏิบัติและรับภาระหนักขึ้นทั้งในแง่ของการพัฒนาเมืองให้ได้ตามมาตรฐาน และในแง่ของการเตรียมเอกสารหลักฐาน บางตัวชี้วัด อปท. ต้องการดำเนินการแต่ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุง เช่น ระบบประปาหมู่บ้าน
- ประเด็นที่มีความพึงพอใจ : เป็นแนวทางการพัฒนาที่ดี เนื่องจากจะสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ยกระดับเมืองเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

- **ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ**

- ควรมีการประสานความร่วมมือในเชิงนโยบายระหว่างกรมอนามัยกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ศูนย์อนามัยสามารถดำเนินงานและสร้างความร่วมมือในระดับพื้นที่ได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น
- การขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดีให้เกิดความยั่งยืน ควรผลักดันเมืองสุขภาพดีระดับทองเข้าสู่การดำเนินงานในระดับโลกโดยผลักดันสู่เมืองสุขภาพดีขององค์การอนามัยโลก

ทำเนียบผู้รับบริการ(C) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SH) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

- 1) **ทำเนียบผู้รับบริการ (C)**

รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผู้รับบริการ ได้แก่ เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระยะที่ 2 (INFO) ของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามลิงค์ <https://info.dla.go.th/eForm/abtData.do>

รายชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านการรับรองเมืองสุขภาพดี ในเว็บไซต์ [กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 \(moph.go.th\)](http://กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ : กรมอนามัย | เมืองสุขภาพดี 66 (moph.go.th)) และ [เมืองสุขภาพดี \(moph.go.th\)](http://เมืองสุขภาพดี (moph.go.th))

2) ทำเนียบผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SH)

ลำดับที่	ชื่อ - นามสกุล/หน่วยงาน	เบอร์โทร/ช่องทางติดต่อ
1	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	02 2419000
2	สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	02 448 5645
3	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงานแต่ละจังหวัด หรือที่เว็บไซต์ http://e-directory.mnre.go.th/detail/4/
4	สำนักงานสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 1-16	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงาน หรือที่เว็บไซต์ https://ecap.pcd.go.th/ecap/home/department/2
5	สำนักทรัพยากรน้ำที่ 1-11	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงาน หรือที่เว็บไซต์ https://www.dwr.go.th/links.php?category_id=13
6	สำนักทรัพยากรน้ำบาดาลเขต 1- 12	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงาน หรือที่เว็บไซต์ https://www.dgr.go.th/th/contact
7	การประปาส่วนภูมิภาค สาขา...	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์ https://www.pwa.co.th/contactus/telephone
8	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงานแต่ละจังหวัด
9	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย	02 590 4193/4261
10	กองห้องปฏิบัติการสาธารณสุข กรมอนามัย	02 968 7600 / 7603
11	กองประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ กรมอนามัย	02 590 4190/4485
12	สำนักส่งเสริมสุขภาพ กรมอนามัย	02 590 4121/4122
13	สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	02 590 4217/4205
14	สำนักโภชนาการ กรมอนามัย	02 590 4328/4340
15	สำนักอนามัยผู้สูงอายุ กรมอนามัย	02 590 4503/4499
16	กองแผนงาน กรมอนามัย	02 590 4249/4283
17	กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ กรมอนามัย	02 590 4587/4258
18	กองส่งเสริมความรู้และสื่อสารสุขภาพ กรมอนามัย	0-2590-4195
19	สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย	0-2590-4417
20	ศูนย์อนามัยที่ 1-12	รายละเอียดตั้งเว็บไซต์หน่วยงานแต่ละศูนย์อนามัย
21	กลุ่มพัฒนาระบบสุขภาพโภชนาการอาหาร กลุ่มพัฒนาระบบจัดการคุณภาพน้ำบริโภค สำนักสุขภาพโภชนาการและน้ำ	0-2590-4866 0-2590-4850

2. Advocacy/Intervention

มีการกำหนดมาตรการ และแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด (1 คะแนน)

2.1 มีมาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด (0.5 คะแนน)

- มาตรการขับเคลื่อนภาพรวม
  - 1) พัฒนาการวิชาการและเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี
  - 2) เชิดชูเกียรติแก่ อปท. ที่ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี ประจำปี 2568
- มาตรการขับเคลื่อนในแต่ละด้าน Healthy Environments, Healthy Setting และ Healthy People
  - 1) บูรณาการงานสุขภาพโภชนาการและน้ำเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี
  - 2) พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสู่เมืองสุขภาพดี

2.2 มีแผนขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัดตามมาตรการที่กำหนด (0.5 คะแนน)

แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ตัวชี้วัด “จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขับเคลื่อนเป็นเมืองสุขภาพดี (แห่ง)” ปี 2568

แผนปฏิบัติการ ในระบบ DOC	ชื่อกิจกรรม/ ขั้นตอน	หน่วยนับ	เป้าหมาย	วันที่เริ่มต้น	วันที่สิ้นสุด	มาตรการ
-	ร่วมประชุมพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี ปี 2568	ครั้ง	1	4 ต.ค. 67	4 ต.ค. 67	พัฒนาวิชาการและเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี
-	ร่วมประชุมชี้แจงเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดีแก่ อปท. สสจ. และ ศอ.	ครั้ง	1	15 พ.ย. 67	15 พ.ย. 67	พัฒนาวิชาการและเกณฑ์มาตรฐานเมืองสุขภาพดี
-	ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ (Coaching) ผู้ประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี	ครั้ง	1	18 ธ.ค. 67	20 ธ.ค. 67	พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสู่เมืองสุขภาพดี
-	อบรมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานพัฒนาคุณภาพน้ำบริโภคของศูนย์อนามัยที่ 1-12 เพื่อพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงาน และสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี ตัวชี้วัด “มีการจัดการคุณภาพน้ำบริโภคอย่างถูกต้อง”	ครั้ง	1	1 พ.ย. 67	30 พ.ย. 67	พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสู่เมืองสุขภาพดี
-	ติดตามงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนยกระดับเมืองสุขภาพดีสำหรับศูนย์อนามัย และ อปท.	ครั้ง	3	1 พ.ย. 67	31 ก.ค. 68	บูรณาการงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนเมืองสุขภาพดี
-	ร่วมพิธีเชิดชูเกียรติแก่ อปท. ที่ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี ประจำปี 2568	ครั้ง	1	1 ส.ค. 68	31 ส.ค. 68	เชิดชูเกียรติแก่ อปท. ที่ผ่านการประเมินรับรองเมืองสุขภาพดี ประจำปี 2568
-	ร่วมสรุปบทเรียนการขับเคลื่อนการดำเนินงานเมืองสุขภาพดี ปี 2568	ครั้ง	1	1 ส.ค. 68	31 ส.ค. 68	พัฒนาศักยภาพภาคีเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสู่เมืองสุขภาพดี

3. Management and Governance (1 คะแนน)

มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

มีรายงานการติดตามการดำเนินงานตัวชี้วัดตามคำรับรองฯ ทุกเดือน และนำขึ้นเว็บไซต์ของหน่วยงาน ภายในวันที่ 10 ของเดือนถัดไป (1 คะแนน)

เดือน	1	2	3	4	5
คะแนน	0.2	0.4	0.6	0.8	1

- มีการติดตามโดยการประชุมสำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ /ประชุม Staff สอน. ทุกเดือน

*****